

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียครั้งนี้มีการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วนคือ (1) ลักษณะทางเศรษฐกิจมหภาคโดยทั่วไปของประเทศต่างๆในเอเชียที่ใช้ในการศึกษา พาแนลยูนิทฤษฎีเพื่อทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา (2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษี ซึ่งรายละเอียดของผลการศึกษา มีดังนี้

4.1 ข้อมูลทางเศรษฐกิจมหภาคของทวีปเอเชีย

การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจมหภาคของทวีปเอเชียได้รวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจของประเทศต่างๆในทวีปเอเชียจำนวน 33 ประเทศซึ่งได้แก่ คาซัคสถาน ครีทชสถาน เดิร์กเมนีสถาน มาเก๊า เกาหลีใต้ มองโกเลีย รัสเซีย กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ออสเตรเลีย บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย มัลดีฟส์ เนปาล ปากีสถาน ศรีลังกา อาร์มาเนีย อาเซอร์ไบจาน บาห์เรน ไชปรัส จอร์เจีย อิหร่าน คูเวต เลบานอน โอมาน ซูเรีย เยเมน ซึ่งลักษณะทางเศรษฐกิจมหภาคของประเทศเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเครื่องมือหนึ่งที่ใช้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และจากตารางที่ 4.1 พบว่า ช่วงเวลาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2533-2551 อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศต่างๆในทวีปเอเชียมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.56 เนื่องจากอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเกือบทุกประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศจีน คาซัคสถาน มาเก๊า มัลดีฟส์ และ ไชปรัส โดยสิ่งที่เป็นตัวขับเคลื่อนของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกตัวหนึ่งคือ การใช้จ่ายของรัฐบาล และในที่นี้จะกล่าวถึงการใช้จ่ายใน 3 รูปแบบ คือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการบริโภคของรัฐบาล ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาของรัฐบาลและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล ปีพ.ศ.2533-2551 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 14.56 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งในช่วงปี

พ.ศ.2539-2545 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐของประเทศในทวีปเอเชียลดลงค่อนข้างมาก เช่น คาซัคสถาน มาเก๊า ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน คิวเวต เป็นต้น และในช่วงปีพ.ศ.2536-2551 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐของประเทศในทวีปเอเชียส่วนใหญ่ก็เพิ่มขึ้นแต่เพิ่มค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ยังมี ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาของรัฐและค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาของรัฐซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญเพราะการศึกษาและการวิจัยและพัฒนานับว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนมีการพัฒนาทางด้านความคิดส่งผลให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าตามไปด้วย ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่ค่าใช้จ่ยที่ใช้ในการศึกษาของรัฐและค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาของรัฐโดยรวมของทวีปเอเชียเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาของรัฐอยู่ที่ร้อยละ 3.57 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาของรัฐมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.42 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศซึ่งค่อนข้างน้อย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศที่มีการพัฒนาเช่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ จีน และรัฐเซียให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ

การที่รัฐบาลมีรายได้เพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศซึ่งแหล่งที่มาของรายได้นั้นสามารถจำแนกตามที่มาออกเป็น 2 ประเภทคือ รายได้ที่มาจากภาษีและรายได้ที่ไม่ได้มาจากภาษี ซึ่งรายได้ที่มาจากภาษีนั้นเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐ โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ร้อยละ 12.05 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยช่วงปีพ.ศ. 2539-2545 รายได้จากภาษีลดลงถึงร้อยละ 6.37 และเพิ่มขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2546-2551 สาเหตุของการลดลงในช่วงปีพ.ศ. 2539-2545 เนื่องจากหลายประเทศในทวีปเอเชียเริ่มมีการเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งสอดคล้องกับรายได้ที่มาจากภาษีการค้าและค่าทำธุรกรรมต่างๆก็ลดลงในช่วงดังกล่าวถึงร้อยละ 35.20 และเมื่อจำแนกรายได้ที่มาจากภาษี ตามรูปแบบภาษี โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบได้แก่ (1) ภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน (2) ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต (3) ภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ (4) ภาษีอื่นๆ โดยพบว่า รายได้จากภาษีของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชียส่วนใหญ่จะมาจากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 5.11 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ รองลงมาเป็นภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.36 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และ รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.27 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ส่วนรายได้จากภาษีอื่นๆที่มีได้กล่าวข้างต้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.93 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าแนวโน้มของรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตซึ่งเป็นภาษีทางอ้อมจะเพิ่มขึ้นทุกปี การเพิ่มขึ้นของภาษีทางอ้อมนั้นจะส่งผลต่อสวัสดิการทางสังคมลดลงเนื่องจากภาษีทางอ้อมสามารถผลักภาระภาษีได้ ส่วนภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนซึ่งเป็นภาษีทางตรงมีลักษณะขึ้นๆลงๆ แต่เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าบางประเทศรายได้ภาษีที่เงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนของบางประเทศ ในช่วงปีพ.ศ.2539-2545 ลดลงแต่ในช่วงปีพ.ศ.2546-2551 เพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก เช่น จีน มองโกเลีย และศรีลังกา สาเหตุเนื่องจากประเทศเหล่านี้มีการปรับปรุงโครงสร้างการเก็บภาษี ส่วนรายได้จาก ภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆในช่วงปีพ.ศ.2539-2545 มีค่าลดลงค่อนข้างมาก เนื่องจากหลายประเทศมีการเปิดการค้าเสรีเช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ไทย ปากีสถาน และ ศรีลังกา แต่ก็เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปีพ.ศ.2546-2551 ส่วนสัดส่วนของรายได้จากภาษีอื่นๆต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาเช่น จอร์เจีย ศรีลังกา มัลดีฟฟ์ ภูฏาน อินโดนีเซีย มองโกเลีย และทากิสถาน เนื่องจากประเทศเหล่านี้เริ่ม มีการจัดเก็บภาษีที่ดิน ภาษีทรัพย์สินมากขึ้น นอกจากรายได้จากภาษีแล้วรัฐยังมีรายได้อื่นๆที่ไม่ ได้มาจากภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 7.29ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งในช่วงปีพ.ศ. 2539-2545 ลดลงและเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปีพ.ศ.2546-2551

ลักษณะทางโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆในทวีปเอเชียส่วนใหญ่ยังคงเป็น ประเทศเกษตรกรรม เช่นประเทศที่อยู่ในแถบเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้แก่ อินเดีย เนปาล ปากีสถาน บังกลาเทศ อินโดนีเซีย ไทย ลาว กัมพูชา เป็นต้น เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของทวีปเอเชียเป็นพื้นที่ราบสูงและราบลุ่มแม่น้ำจึงเหมาะแก่การทำเกษตร แต่ก็ยังมีบาง ประเทศที่ทำอุตสาหกรรมเช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ตุรกี เป็นต้น และยังมีบางประเทศที่ทำ อุตสาหกรรมน้ำมัน เช่น ซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีน้ำมันสำรองมากที่สุดในโลก ถึงแม้ว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆในทวีปเอเชียส่วนใหญ่ยังคงเป็นประเทศเกษตรกรรมแต่ มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตรมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อยๆและมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 16.90 ต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งแตกต่างจากมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มที่เพิ่ม สูงขึ้นและมีค่าเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 31.24 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ส่วนสัดส่วนของ มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศซึ่งเป็นเครื่องมือ หนึ่งที่ใช้วัดการค้าระหว่างประเทศของประเทศต่างๆโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 81.09 ซึ่งมีการ ขยายตัวทุกปี โดยเฉพาะประเทศที่เป็นมหาอำนาจทางการค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวสูงมาก เช่น สิงคโปร์ อิหร่าน จีน อินเดีย และมาเลเซีย ส่วนปริมาณเงินที่หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 53.54 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งเกือบทุกประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ มีบาง ประเทศที่ลดลงเล็กน้อยในช่วงปีพ.ศ.2546-2551 เช่น พม่า ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน และอิหร่าน สาเหตุของการลดลงมาจากความมั่นคงทางการเมือง ส่วนตัวแปรที่ใช้วัดเสถียรภาพทางด้านราคา คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปีพ.ศ.2533-2551 อัตราเงินเฟ้อของประเทศในทวีปเอเชียอยู่ที่

ร้อยละ 9 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อยๆ แต่ยังมีบางประเทศที่อัตราเงินเฟ้อยังมากกว่าร้อยละ 10 ในช่วงปีพ.ศ. 2546-2551 เช่น ทากิสถาน รัฐเซีย พม่า ศรีลังกา และอิหร่าน ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น จีน สิงคโปร์ และเกาหลีได้อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ

นอกจากนี้ยังมีโครงสร้างทางประชากรที่ใช้วัดลักษณะประชากรในทวีปเอเชีย พบว่า อัตราการเจริญเติบโตของรายได้โดยของประชากรเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.20 และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยของประชากรมากกว่าค่าเฉลี่ยคือ มาเก๊า เกาหลีใต้ สิงคโปร์ บาร์เรน คูเวต เลบานอน โอมาน ซึ่งประเทศเหล่านี้ประชากรมีรายได้เฉลี่ยสูงมาก เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชียมีรายได้เฉลี่ยของประชากรค่อนข้างต่ำ ส่วนจำนวนแรงงานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศในทวีปเอเชียมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 61.56 ซึ่งประเทศในทวีปเอเชียส่วนใหญ่มีสัดส่วนของแรงงานต่อประชากรมากกว่าร้อยละ 50 ของประชากรแต่มีเพียงบางประเทศที่ต่ำกว่าเล็กน้อยเช่น มาเลเซีย เลบานอน ซีเรียและเยเมน ส่วนแนวโน้มของผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะจำนวนประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปในช่วงปีพ.ศ. 2533-2551 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากและมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.58 ต่อประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจมหภาคของทวีปเอเชีย พ.ศ. 2533-2551

ตัวแปร	ช่วงเวลา			ค่าเฉลี่ย
	2533-2538	2539-2545	2546-2551	
1. อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)	4.74	5.81 (22.57)	6.13 (5.50)	5.56
2. ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาล (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	16.12	14.31 (-11.23)	14.43 (0.84)	14.56
3. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	3.66	3.67 (0.27)	3.79 (3.27)	3.57
4. ค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	0.37	0.28 (2.70)	0.49 (28.95)	0.42
5. รายได้จากภาษี (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	11.94	11.18 (-6.37)	12.48 (11.63)	12.05
5.1 รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	3.83	3.52 (-8.0)	3.44 (-2.27)	3.36
5.2 รายได้ที่จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	4.09	4.95 (21.03)	6.20 (25.25)	5.11
5.3 รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าธรรมเนียมต่างๆ (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	3.04	1.97 (-35.20)	2.07 (5.08)	2.27
5.4 รายได้จากภาษีอื่นๆ (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	0.75	0.87 (16.00)	1.06 (21.84)	0.93
6. รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษี (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	7.79	7.43 (-4.62)	7.63 (2.69)	7.29
7. มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตร (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	20.66	17.47 (-15.44)	15.11 (-13.51)	16.90

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร	ช่วงเวลา			ค่าเฉลี่ย
	2533-2538	2539-2545	2546-2551	
8. มูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรม (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	31.60	31.02 (-1.84)	32.47 (4.67)	31.24
9. มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการ (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	71.44	77.99 (9.17)	93.98 (20.50)	81.15
10. ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (หน่วย : ร้อยละต่อGDP)	45.02	54.96 (22.08)	62.45 (13.32)	53.54
11. อัตราเงินเฟ้อ (หน่วย : ร้อยละ)	12.70	9.26 (-27.09)	6.93 (-25.16)	9.00
12. อัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของ ประชากร(หน่วย : ร้อยละ)	3.47	5.47 (57.63)	6.97 (27.42)	5.20
13. จำนวนแรงงาน (หน่วย : ร้อยละต่อประชากร)	60.25	60.37 (0.20)	63.47 (5.14)	61.56
14. จำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป (หน่วย : ร้อยละต่อประชากร)	3.89	5.20 (33.68)	6.39 (22.88)	5.58

หมายเหตุ : เฉลี่ยจากข้อมูลของประเทศ คาซัคสถาน ศรีลังกา อินเดีย เดียร์กเมนีสถาน มาเก๊า เกาหลีใต้ มองโกเลีย
รัสเซีย กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ ภูฏาน
อินเดีย มัลดีฟส์ เนปาล ปากีสถาน ศรีลังกา อาร์เจนตินา อาเซอร์ไบจาน บาห์เรน ไชปรัส จอร์เจีย
อิหร่าน คูเวต เลบานอน โอมาน ซูริเย เยเมน

() คือ ค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลง

ที่มา : จากการคำนวณ

4.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษี

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษี เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบเป็นข้อมูลช่วงยาว (Panel data) ดังนั้นจะต้องทำการทดสอบพาแนลยูนิทรูท เพื่อทดสอบความนิ่งของข้อมูลในการประมาณค่าด้วยวิธี GMM เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษี ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

4.2.1 การทดสอบพาแนลยูนิทรูท

การทดสอบยูนิทรูทเป็นการทดสอบความนิ่งของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งก่อนที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษีทั้งนี้เพราะหากข้อมูลของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาไม่นิ่งแล้วผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อาจเกิดความเอนเอียง ซึ่งในการทดสอบพาแนลยูนิทรูทของตัวแปรทั้งหมดที่นำมาศึกษาจะต้องมีความนิ่งที่ระดับ Level หรือ $I(0)$ ซึ่งวิธีที่ใช้ทดสอบยูนิทรูทคือ Im, Pesaran and Shin Test³ ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือ ข้อมูลไม่มียูนิทรูท ดังนั้นตัวแปรทั้งหมดที่นำมาศึกษามีความนิ่งที่ระดับ Level หรือ $I(0)$ โดยผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรที่ประกอบด้วยอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ รายได้จากภาษี รายได้ที่จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาล อัตราการเจริญเติบโตของค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ และจำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนรายได้จากภาษีเงินได้กำไรและส่วนเพิ่มของทุน รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าธุรกรรมต่างๆ รายได้จากภาษีอื่นๆ ค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตร มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการ และจำนวนแรงงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากรและมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

³ จากการทดสอบทั้ง 5 วิธีแล้วพบว่าวิธี Im, Pesaran and Shin Test เป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแบบจำลองนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบยูนิทริกของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษารายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่มีผลต่อ รายได้จากภาษี

ตัวแปร	Statistic
อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	-3.562***
รายได้จากภาษี	-50.343***
รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน	-3.746**
รายได้ที่จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต	-4.980***
รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าธรรมเนียมต่างๆ	-1.509**
รายได้จากภาษีอื่นๆ	-1.854**
รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษี	-5.170***
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาล	-4.759***
อัตราการเจริญเติบโตของค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล	-6.165***
ค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล	-1.671**
อัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากร	-9.361*
มูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรม	-6.547*
มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตร	-4.193**
มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการ	-4.673**
ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ	-9.746***
อัตราเงินเฟ้อ	-5.470***
จำนวนแรงงาน	-2.475**
จำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป	-10.492***

หมายเหตุ : *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ที่มา : จากการคำนวณ

4.2.2 การประมาณค่าด้วยวิธี GMM แบบถ่วงน้ำหนักของตัวแปรเครื่องมือ

ในการศึกษารายได้จากภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชียและปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษีของประเทศต่างๆในทวีปเอเชียครั้งนี้จะประมาณค่าด้วยวิธี GMM แบบถ่วงน้ำหนักของตัวแปรเครื่องมือ ซึ่งผลของการประมาณค่าความสัมพันธ์มีรายละเอียดดังนี้

1) การประมาณค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีอากรกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย

จากตารางที่ 4.3 พิจารณาผลการประมาณค่าภาษีกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย โดยในที่นี้ได้ใช้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวแปรตาม เพื่อวัดขนาดของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งพบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ (1) รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน (2) รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต (3) รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ (4) ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการบริโภคของรัฐบาล และ(5) ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วน (6) รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีและ (7) อัตราการเจริญเติบโตของค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล จากการประมาณค่าพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขนาดและผลกระทบของตัวแปรต่างๆที่มีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศต่างๆในทวีปเอเชีย มีรายละเอียดดังนี้

รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนมีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม เมื่อสัดส่วนของภาษีดังกล่าวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ 0.302 เนื่องจากการที่รัฐเก็บภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนซึ่งถือว่าเป็นภาษีทางตรงที่ประชาชนและนิติบุคคลถูกเก็บโดยตรง การเก็บภาษีนั่นเป็นการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนมาสู่ภาครัฐบาลซึ่งส่งผลกระทบต่อการลงทุนของภาคเอกชนและประกอบกับการเก็บภาษีในรูปแบบนี้ส่วนใหญ่แล้วประเทศในทวีปเอเชียการจัดเก็บภาษีจะใช้อัตราก้าวหน้า คือ การเก็บภาษีในอัตราที่สูงขึ้นตามฐานภาษีที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านการกระจายรายได้ ดังนั้นจึงมีประชาชนบางกลุ่มยอมเสียรายได้เพื่อไม่ให้เสียภาษีเพิ่มขึ้น และการเก็บภาษีเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้หลังหักภาษีลดลงเมื่อรายได้ลดลงส่งผลให้การบริโภค การออม และการจ้างงานโดยรวมลดลงจึงทำให้ผลผลิตรวมของประเทศลดลง ดังนั้นการที่รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนเพิ่มขึ้นจะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Gordon (2005) และ Kontansion (2007) พบว่ารายได้จากภาษีที่เก็บจากรายได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนมีความสัมพันธ์

ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะการที่รัฐบาลเก็บภาษีเงินได้กำไรและส่วนเพิ่มของทุนเพิ่มขึ้นทำให้รายได้ที่แท้จริงของประชาชนลดลง ส่งผลต่อการออมและการลงทุนที่ลดลงด้วย

รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตมีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน เมื่อสัดส่วนของภาษีดังกล่าวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.286 เนื่องจากในทวีปเอเชียรายได้จากภาษีส่วนใหญ่จะมาจากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตเพียงเล็กน้อยจะทำให้รายได้ของรัฐเพิ่มสูงขึ้นมาก ทำให้รัฐบาลสามารถนำรายได้ที่เพิ่มขึ้นไปใช้จ่ายในด้านการพัฒนาประเทศได้มากขึ้นส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศขยายตัวขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กมลกานต์ (2544) และมยุรี (2546) ที่พบว่ารายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมีอิทธิพลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะประเทศที่ต้องพึ่งพิงภาษีทางอ้อมมากกว่าภาษีทางตรง ดังนั้นภาษีการบริโภคภายในประเทศจึงมีส่วนช่วยให้ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัว

รายได้ของภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ มีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน เมื่อสัดส่วนของรายได้ของภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.185 เพราะการเก็บภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆเป็นแหล่งรายได้ของรัฐบาลที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศแล้ว และการเก็บภาษีการค้าระหว่างประเทศยังส่งผลต่อราคาสินค้าและบริการต่างๆ ถ้าหากประเทศมีการเปิดเสรีทางการค้าจะทำให้ราคาสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศมีราคาเท่ากันซึ่งแน่นอนว่าย่อมส่งผลดีต่อผู้บริโภคที่จะได้ประโยชน์ แต่ในความเป็นจริงแล้วความแตกต่างทางลักษณะและโครงสร้างของประเทศที่แตกต่างกันทำให้บางประเทศอาจเสียประโยชน์จากการค้าเสรีก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเล็ก ประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา เนื่องจากประเทศเหล่านี้ความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการต่างๆยังมีน้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งหากเปรียบเทียบด้วยราคาสินค้าแล้วผู้บริโภคส่วนใหญ่ย่อมเลือกที่จะบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศเกิดการขาดดุลการค้าซึ่งในระยะยาว หากประเทศขาดดุลการค้ามากๆย่อมส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และการที่ผู้บริโภคเลือกบริโภคสินค้าจากต่างประเทศจะส่งผลต่อการผลิตในประเทศที่ลดลง ทำให้การลงทุนในประเทศลดลง ทำให้ผู้ผลิตในประเทศไม่มีแรงจูงใจในการพัฒนาการผลิตซึ่งจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตและการ

พัฒนาประเทศในระยะยาว และประเทศในทวีปเอเชียส่วนใหญ่ก็เป็นประเทศกำลังพัฒนา ดังนั้นถ้า รายได้ของภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆเพิ่มขึ้นย่อมทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Adam (2009) พบว่า รายได้ของภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาลมีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน เมื่อสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาลต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.009 เนื่องจากการใช้จ่ายของรัฐบาล มีผลให้เงินในระบบ เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการผลิต การจ้างงาน และรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวล รวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแบบจำลองของ Barro (1990) ที่กล่าวว่าค่าใช้จ่าย ของรัฐเป็นเครื่องมือหนึ่งในการกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัว

ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของรัฐบาลมีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกัน เมื่อสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการวิจัยและ พัฒนาของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวล รวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.304 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและ พัฒนาของรัฐบาลทำให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโต เนื่องจากหากรัฐส่งเสริมและสนับสนุนทุนให้ มี การวิจัยและพัฒนา ส่งผลทำให้เกิดการคิดค้นและผลิตสิ่งใหม่ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยเบื้องหลังที่สำคัญ สำหรับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ เพราะความสำเร็จในการคิดค้นแนวคิดใหม่ๆที่ไม่ใช่แค่ใช้ใ น การผลิตสิ่งใหม่ๆ (เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องจักรไอน้ำ เคมีภัณฑ์ กระแสไฟฟ้า และคอมพิวเตอร์) เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการคิดค้นแนวคิดใหม่ๆที่ช่วยให้สามารถผลิตสินค้าชนิดเดิมได้ด้วยต้นทุนที่ ต่ำลงหรือสามารถผลิตสินค้าได้จำนวนมากๆแต่ใช้เวลาน้อยลง ซึ่งทำให้ผลิตสินค้าได้มากขึ้นทำให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น

สำหรับรายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีและอัตราการเจริญเติบโตของค่าใช้จ่ายใ น การศึกษาของรัฐบาลนั้น ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศเนื่องจากรายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีนั่นส่วนใหญ่มาจากรัฐพาณิชย์ ซึ่งจาก ข้อมูลพบว่าสัดส่วนของรายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศค่อนข้างที่จะคงที่ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถึงแม้อัตราการเจริญเติบโตของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นแต่รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษียังคงเท่าเดิม สำหรับอัตราการเจริญเติบโตของค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล สาเหตุที่ไม่มีอิทธิพลต่ออัตรา

การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล เพื่อศึกษาของประชาชนให้มีคุณภาพนั้นต้องใช้เวลาค่อนข้างมากจึงจะเห็นผลดังนั้นเพียงช่วงระยะเวลาอันสั้น ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาลจึงไม่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

ตารางที่ 4.3 ผลการประมาณความสัมพันธ์รายได้จากภาษีอากรกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆในทวีปเอเชีย

ตัวแปร	Coef.	t-Statistic
รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน	-0.302	-2.497**
รายได้ที่จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต	0.286	1.958*
รายได้จากภาษีการค้าและค่าธุรกรรมต่างๆ	0.185	1.881*
รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษี	-0.034	-0.293
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาล	0.009	4.168***
อัตราการเจริญเติบโตของค่าใช้จ่ายในการศึกษาของรัฐบาล	0.011	0.524
ค่าใช้จ่ายในวิจัยและพัฒนาของรัฐบาล	0.304	2.413**
S.E. of regression		0.921
J-statistic		22.991

หมายเหตุ : *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ที่มา : จากการคำนวณ

2) การประมาณค่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษีของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย

ในการประมาณค่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษีของประเทศต่างๆในทวีปเอเชีย โดยการประมาณค่าจะประมาณค่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมด และยังได้มีแบ่งกลุ่มรายได้จากภาษีออกเป็น 4 กลุ่มย่อยได้แก่ (1) รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน (2) รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต (3) รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ และ (4) รายได้จากภาษีอื่นๆซึ่งผลการประมาณค่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษีของประเทศต่างๆในทวีปเอเชียดังแสดงไว้ที่ตารางที่ 4.4 โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีมียอทธิพลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมดของรัฐและรายได้ที่มาจากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆในทิศทางตรงกันข้ามกัน ซึ่งมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของรายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีทั้งหมดและรายได้ที่มาจากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ 0.087 และ 0.064 ตามลำดับ เนื่องจากรายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษีส่วนใหญ่มาจากการขายสินค้าและบริการของรัฐ ดังนั้นหากประชากรบริโภคลูกค้าของรัฐมากขึ้นทำให้ประชาชนลดการบริโภคสินค้าและบริการจากต่างประเทศทำให้รัฐเก็บภาษีระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆได้น้อยลงและยังมีผลทำให้รายได้จากภาษีทั้งหมดของรัฐลดลงด้วยลดลง

อัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากรมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพบว่าเมื่ออัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.208 และ 8.504 ตามลำดับ เนื่องจากหากประชาชนมีรายได้สูงขึ้นจะส่งผลต่อการบริโภคสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้นตามกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นทำให้รัฐบาลเก็บภาษีดังกล่าวได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Leuthold (1991) ที่พบว่ารายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้เฉลี่ยของประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยของประชากรค่อนข้างต่ำ แต่ทางกลับกันการเพิ่มขึ้นของการอัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากรร้อยละ 1 มีผลทำให้รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนลดลงร้อยละ 55.869 เนื่องจากหลักในการเก็บภาษีรายได้ส่วนใหญ่จะเน้นเป็นการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า ดังนั้นหากประชาชนมีรายได้มากขึ้นย่อมเสียภาษีมากขึ้นจึงส่งผลให้ประชาชนบางกลุ่มที่มีรายได้สูงไม่ยากที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นเพราะถ้าทำงานมากขึ้นจะทำให้ต้องเสียภาษีมากขึ้น

มูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.066 และ 0.048 ตามลำดับ เนื่องจากสินค้าภาคอุตสาหกรรมมีราคาสูงและสามารถการจัดเก็บภาษีได้ง่ายและการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต ส่วนใหญ่การเก็บจะเก็บเป็นร้อยละของราคาสินค้าและสินค้า รวมทั้งมูลค่าการส่งออก

และนำเข้าในภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าค่อนข้างสูง ดังนั้นประเทศที่มีการผลิตสินค้าภาคอุตสาหกรรมจะทำให้รายได้จากภาษีดังกล่าวได้มากซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Mahdavi (2008) ที่พบว่าภาคอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต เนื่องจากการผลิตในภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่ตลาดมากขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคมีการบริโภคสินค้ามากขึ้น

มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตรมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีอื่นๆของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชียในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีอื่นๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.020 เนื่องจากการผลิตในภาคการเกษตรเช่น การทำไร่ ทำนา ทำสวน ปัจจัยที่สำคัญคือที่ดิน ดังนั้นรัฐบาลจึงจัดเก็บภาษีอื่นๆได้มากขึ้นตาม แต่ทางกลับกันมูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตรมีผลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมด รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆในทางตรงกันข้าม ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีทั้งหมด รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ 0.119, 0.078 และ 0.133 ตามลำดับ เนื่องจากประชากรที่อยู่ในภาคการเกษตรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ทำให้ความสามารถในการเสียภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุนมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Mahdavi (2008) ที่พบว่า มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน เพราะประชาชนที่อยู่ในภาคการเกษตรมีรายได้น้อยและการจัดเก็บภาษีก็เป็นไปได้ยาก และประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชียส่วนใหญ่ยังเป็นประเทศเกษตรกรรมที่การผลิตสินค้าเกษตรค่อนข้างมาก ซึ่งในแง่ของการเก็บภาษีในสินค้าการเกษตรโดยเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นนั้นมีการจัดเก็บที่ยุงยากและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมทั้งในการค้าระหว่างประเทศ รัฐบาลจำเป็นต้องช่วยสินค้าเกษตรเพื่อให้มีการส่งออกมากขึ้น โดยการลดภาษี ดังนั้นถ้าหากประเทศมีการผลิตสินค้าเกษตรมากขึ้นจะทำให้รายได้จากการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้จากภาษีทั้งหมดลดลงด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Khattry and Rao (2002) ที่พบว่าสัดส่วนของภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากภาษี เนื่องจากการจัดเก็บภาษีในภาคการเกษตรนั้นจัดเก็บได้ยาก แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ Leuthold (1991) และ Agbeyegbe (2004) พบว่า

การเกษตรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากภาษี เพราะประเทศที่มีรายได้จากการเกษตรเป็นหลักจึงทำให้รายได้จากภาษีที่มาจากภาคการเกษตรด้วย ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าถึงแม้ประเทศส่วนใหญ่ในทวีปเอเชียจะเป็นประเทศเกษตรกรรม

มูลค่าการส่งออกและการนำเข้าสินค้าและบริการมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมดของรัฐ รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ และรายได้จากภาษีอื่นๆ ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพบว่าเมื่อสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกและการนำเข้าสินค้าและบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีทั้งหมดของรัฐ รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน รายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ และรายได้จากภาษีอื่นๆ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ 0.020, 0.009, 0.009 และ 0.003 ตามลำดับ เนื่องจากในปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศจะเน้นการเปิดเสรีทางการค้า ทำให้การมีการส่งออกสินค้าและนำเข้าสินค้าน่ามากขึ้น การเปิดเสรีทางการค้าทำให้ไม่มีการจัดเก็บภาษีหรือเก็บในอัตราที่น้อยมาก เพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออก จึงทำให้รายได้จากการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Khattry (2002) พบว่า การค้าระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ และส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีทำให้รายได้จากการเก็บภาษีของรัฐลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กมลกานต์ (2544) และ Leuthold (1991) ที่พบว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากภาษี

ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีอื่นๆ ในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ เมื่อสัดส่วนของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีอื่นๆ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.129 และ 0.003 เนื่องจากปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่แสดงถึงเงินที่หมุนเวียนในการใช้จ่ายของภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นถ้าปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจมีมากแสดงว่าทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการใช้จ่ายมากขึ้นมีการซื้อสินค้าและบริการมากขึ้นจึงทำให้รัฐได้รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้น

อัตราเงินเฟ้อมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมดรายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน และรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ ในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 และ 0.01 ตามลำดับ เมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีทั้งหมด รายได้จากภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน

และรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.017, 0.005 และ 0.016 ตามลำดับ เพราะระบบเศรษฐกิจของประเทศในทวีปเอเชียส่วนใหญ่มีโครงสร้างการจัดเก็บภาษีแบบก้าวหน้า เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นในระบบเศรษฐกิจจะทำให้ฐานภาษีกว้างขึ้นด้วย การเสียภาษีของประชาชนก็มากขึ้น แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ Saeid (2008) ที่พบว่าอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากภาษี การเกิดภาวะเงินเฟ้อภายในประเทศทำให้ราคาของสินค้าเพิ่มสูงขึ้นขณะรัฐบาลจึงเก็บภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆมากขึ้นขณะที่ปริมาณยังคงเท่าเดิม ส่งผลกระทบต่อราคาของสินค้าที่ส่งออกเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจึงเก็บภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆได้มากขึ้นตามฐานภาษีที่มากขึ้นและส่งผลทำให้รายได้จากภาษีทั้งหมดเพิ่มขึ้นด้วย

จำนวนแรงงานมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมด รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีอื่นๆ ในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.1 และ 0.01 ตามลำดับ เมื่อจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีทั้งหมดรายได้ รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตและรายได้จากภาษีอื่นๆ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.078, 0.125 และ 0.062 ตามลำดับ เนื่องจากหากประชาชนมีงานทำ ส่งผลให้มีรายได้และเมื่อมีรายได้มากขึ้นก็จะบริโภคสินค้าและบริการมากขึ้น ดังนั้นหากแรงงานมีมากขึ้นจะทำให้รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตมากขึ้นตามรวมทั้งหากประชาชนมีงานทำก็จะทำให้รายได้ เมื่อประชาชนมีรายได้ส่วนหนึ่งก็จะใช้เพื่อการบริโภคส่วนที่เหลือก็จะมีการเก็บสะสม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของที่ดิน บ้านหรืออสังหาริมทรัพย์ต่างๆ ดังนั้นรัฐจึงจัดเก็บภาษีทรัพย์สิน ภาษีที่ดิน ได้มากขึ้น โดยในที่นี้จะอยู่ในกลุ่มรายได้จากภาษีอื่นๆ ส่งผลให้รายได้จากภาษีทั้งหมดของรัฐบาลเพิ่มขึ้นด้วย

จำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีอื่นๆ ในทิศทางเดียวกันซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เมื่อจำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีอื่นๆ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.114 เนื่องจากรายได้จากภาษีอื่นๆ ส่วนใหญ่นั้นมาจากภาษีทรัพย์สินและภาษีมรดก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วคนที่มียาอายุมากมักจะมีทรัพย์สินและมรดกที่สะสมมากกว่าคนที่อายุน้อย ดังนั้นรัฐจึงเก็บรายได้จากภาษีอื่นได้มากถ้าจำนวนประชากรมีอายุมากขึ้น แต่จำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมีอิทธิพลต่อรายได้จากภาษีทั้งหมดและรายได้จากภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 เมื่อจำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้สัดส่วนของรายได้จากภาษีทั้งหมด รายได้จากภาษีการค้า

ระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงร้อยละ 0.698 และ 0.347 เนื่องจากประชากรวัยนี้ส่วนใหญ่จะเกษียณอายุจากการทำงานส่งผลให้ต้องลดการบริโภคสินค้าจากต่างประเทศดังนั้นรัฐจึงจัดเก็บภาษีได้น้อยลงตามไปด้วย ส่งผลให้รายได้จากภาษีทั้งหมดของรัฐบาลลดลงด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.4 ผลการประมาณค่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากภาษี

ตัวแปรต้น	(1)รายได้จากภาษี		(2)ภาษีเงินได้ กำไรและส่วนเพิ่มของทุน		(3)ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต	
	Coef.	t-Statistic	Coef.	t-Statistic	Coef.	t-Statistic
รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษี	-0.087***	-2.561	0.019	1.036	0.0399	0.710
อัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากร	-211.394	-0.719	-55.869***	-6.678	54.208***	2.860
มูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรม	0.018	1.626	-0.001	-0.175	0.066***	3.034
มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตร	-0.119**	-2.116	-0.078***	-12.188	0.020	0.764
มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการ	-0.020***	-2.776	-0.009***	-4.755	-0.054	-0.108
ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ	0.002	0.541	-0.001	-0.269	0.129**	2.061
อัตราเงินเฟ้อ	0.017**	1.972	0.005***	8.138	0.001	0.081
จำนวนแรงงาน	0.078***	3.904	-0.050	0.139	0.125*	1.883
จำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป	-0.698**	-2.441	-0.563	-0.563	0.294	0.881
S.E. of regression	0.414		1.521		1.464	
J-statistic	20.696		20.667		20.826	

หมายเหตุ: *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

() คือ ค่า t-Statistic

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ตัวแปรต้น	(4) ภาษีการค้าระหว่างประเทศและค่าทำธุรกรรมต่างๆ		(5) ภาษีอื่นๆ	
	Coef.	t-Statistic	Coef.	t-Statistic
รายได้ของรัฐที่ไม่ได้มาจากภาษี	-0.064***	-2.986	-0.035	-0.137
อัตราการเจริญเติบโตของรายได้เฉลี่ยของประชากร	8.504***	2.260	-2.565	-0.058
มูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรม	0.048***	3.245	0.004	1.194
มูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตร	-0.133**	-24.656	0.020*	2.538
มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการ	-0.009***	-4.911	-0.003***	-3.060
ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ	0.002	0.062	-0.003***	-6.431
อัตราเงินเฟ้อ	0.016***	22.278	0.001	0.281
จำนวนแรงงาน	-0.047	-1.465	0.062***	15.143
จำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป	-0.347***	-2.331	0.114*	1.748
S.E. of regression	0.944		0.844	
J-statistic	21.445		23.961	

หมายเหตุ : *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

() คือ ค่า t-Statistic

ที่มา : จากการคำนวณ